מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות דימוי, מטפורה והאנשה במשפטים
- להכיר מונחי יסוד בספרות כמו עלילה ודמות
- לתרגל יצירה עצמאית של אמצעים ספרותיים

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – זיהוי אמצעים ספרותיים

1. ג – האנשה
2. א – דימוי
3. ב – מטפורה
4. ב – מטפורה

חלק ב' – התאמת מונחים להגדרות

1 – ג (השוואה עם מילה כמו "כמו")
2 – א (השוואה בלי מילת דימוי)
3 – ה (תיאור חפץ כאילו הוא אדם)
4 – ב (סדר האירועים בסיפור)
5 – ד (אדם הפועל בתוך הסיפור)

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. נכון – זה ההבדל שלו ממטפורה
2. לא נכון – מטפורה היא השוואה סמויה בלי מילת דימוי
3. נכון – זו ההגדרה של האנשה
4. לא נכון – עלילה היא סדר האירועים, לא רשימת דמויות
5. נכון – דמויות מתפתחות לאורך העלילה

חלק ד' – השלימו את המונח המתאים

1. האנשה
2. דימוי
3. עלילה
4. דמות
5. מטפורה

חלק ה' – שלבים בזיהוי אמצעי ספרותי

1. קראו את המשפט בעיון
2. בדקו אם יש מילת דימוי כמו "כמו"
3. אם אין מילת דימוי אך יש השוואה - זו מטפורה
4. אם מתואר חפץ או בעל חיים כבן אדם - זו האנשה
5. כתבו את שם האמצעי הספרותי שמצאתם

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. משפט עם מילת דימוי כמו "כמו" והשוואה ברורה בין שני דברים
2. משפט שבו תופעת הטבע מתוארת כבעלת פעולה אנושית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דימוי כולל מילת דימוי, מטפורה לא
- תשובה שבה חפץ או בעל חיים מתואר כאדם
- סדר האירועים בסיפור

טיפים להפעלה:

- אפשר להריץ את חלק ההתאמה כתחרות קבוצתית בעל פה לפני המילוי בכתב
- כדאי לתת דוגמאות נוספות מהיצירות שנלמדו בכיתה לפני התרגול העצמאי
- בחלק הפתוח מומלץ לבקש מהתלמידים להקריא משפט אחד בקול לכל הכיתה

דף תרגול: אמצעים ספרותיים ומונחי יסוד

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל את המונחים והמשחקים שמופיעים בפרק המשחקים של האתר - זיהוי אמצעים ספרותיים, התאמת מונחים והבנת מבנה הסיפור.

1 חלק א' – זיהוי אמצעים ספרותיים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. "העצים רקדו ברוח" - זו דוגמה ל:

א) דימוי ב) מטפורה ג) האנשה ד) חריזה

2. "הוא חזק כמו אריה" - זו דוגמה ל:

א) דימוי ב) מטפורה ג) האנשה ד) קצב

3. "ליבו אבן" - זו דוגמה ל:

א) דימוי ב) מטפורה ג) האנשה ד) חרוז

4. איזה אמצעי יוצר השוואה בלי מילת דימוי?

א) דימוי ב) מטפורה ג) חרוז ד) קצב

2 חלק ב' – התאמת מונחים להגדרות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דימוי	___	**א.** השוואה בלי מילת דימוי
2. מטפורה	___	**ב.** סדר האירועים בסיפור
3. האנשה	___	**ג.** השוואה עם מילה כמו "כמו"
4. עלילה	___	**ד.** אדם הפועל בתוך הסיפור
5. דמות	___	**ה.** תיאור חפץ כאילו הוא אדם

3 חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דימוי תמיד כולל מילה כמו "כמו" או "כאילו"	☐	☐
2	מטפורה היא השוואה גלויה עם מילת דימוי	☐	☐
3	האנשה מתארת חפץ או בעל חיים כמו בן אדם	☐	☐
4	עלילה היא רשימת הדמויות ביצירה	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
5	תכונה של דמות יכולה להשתנות במהלך הסיפור	☐	☐

4 חלק ד' – השלימו את המונח המתאים

השלימו את המילה החסרה.

1. "השמש חייכה אלינו" הוא דוגמה ל _____

2. "עיניה נצצו כמו יהלומים" הוא דוגמה ל _____

3. ה _____ הוא סדר האירועים ברצף הסיפור

4. אדם או יצור הפועל בתוך הסיפור נקרא _____

5. "זמן הוא כסף" הוא דוגמה ל _____

5 חלק ה' – שלבים בזיהוי אמצעי ספרותי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בדקו אם יש מילת דימוי כמו "כמו"
☐	אם מתואר חפץ או בעל חיים כבן אדם - זו האנשה
☐	כתבו את שם האמצעי הספרותי שמצאתם
☐	אם אין מילת דימוי אך יש השוואה - זו מטפורה
☐	קראו את המשפט בעיון

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט אחד שיש בו דימוי, והסבירו מה משווים בו

2. כתבו משפט שיש בו האנשה על תופעת טבע כמו רוח, גשם או שמש

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין דימוי למטפורה?

תנו דוגמה להאנשה

מהי עלילה?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️